

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10

MÔN: NGỮ VĂN – THÁI BÌNH NĂM 2025

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Đọc văn bản:

QUẢ TRỨNG VÀNG

Tạ Duy Anh

“Có những chuyện thường ngày lại y như cổ tích. Một lúc nào đó khi chợt nhớ lại, chính bản thân ta cũng phải ngạc nhiên về sự kì diệu của nó ...”.

Tú Minh loay hoay ghi lại dòng nhật kí vào cuốn sổ lưu niệm cho riêng bản thân cậu. Cậu đã ở tuổi mười hai, có nghĩa là thời thơ ấu đang vùn vụt lao qua những “ga” cuối cùng. Điều này không phải không có lúc làm cậu day dứt. Nhưng chả thể làm gì được. Cậu chép miệng nuối tiếc và nhắm mắt lại, lẩm bẩm nói với chính mình:

“Thật ra tất cả bắt đầu từ những lời cầu mong tốt đẹp”.

... Hôm nay Tú Minh từ trường về nhà. Lúc sắp vào cổng, cậu nhìn thấy vật gì trắng trắng trong đám lá tre khô. Cậu lại gần thì nhận ra vật trắng trắng đó là quả trứng gà.

- Ô, một quả trứng gà. Cậu thầm kêu lên. Tại sao nó bị rơi vãi ở đây nhỉ.

Tú Minh lượm quả trứng lên ngắm nghía. Chắc chị mái nâu nào đó trở dạ quá nhanh khi qua đây. “Thật may là mình phát hiện ra, nếu không đêm nay nó sẽ vào bụng một con rắn nào đó cũng nên”.

Mình mân mê quả trứng và cảm thấy con đoi cứ rõ dần. Món trứng ốp-lét cũng được lắm. Chỉ cần một chút mỡ, một chút muối tiêu. Hoặc đơn giản hơn là thả bég vào nồi nước sôi và chỉ dăm bảy phút sau là có thể ngồi khoan chân nhắm nháp vị béo ngậy của trứng luộc.

Nhưng Minh chợt nghĩ: “Mình ăn chỉ một miếng là hết, sẽ chẳng còn cơ hội nào cho mình được ngắm quả trứng đẹp đến nhường kia. Chỉ bằng đem đặt vào chiếc hũ sành để xuống cạnh bếp, biết đâu chả khỏi điều kì lạ xảy ra”. Minh lấy giấy bọc chặt rồi cẩn thận đặt vào chiếc hũ, không quên chèn trấu chung quanh. Cậu bê chiếc hũ đặt cạnh bếp lò, nơi mỗi tối và mỗi sáng cậu đều giúp mẹ nhóm lửa.

Quả trứng trở thành người bạn im lặng của Tú Minh. Sáng nào cậu cũng thì thầm nói một điều ước gì đó. Những điều ước của cậu đều tốt đẹp. Chẳng hạn có sáng cậu ước: “Giá như mây có thể biến thành một quả trứng vàng để tao đem chia cho các bạn nghèo trong lớp”.

Điều ước này bám riết theo cậu hơn cả và có lúc nó làm cho cậu chán nản, thất vọng vì biết chắc đó là điều không bao giờ có thật.

Một buổi sáng, giống như mọi hôm. Tú Minh xuống bếp cời lò và ao ước. Chợt cậu nghe thấy tiếng cựa rất nhỏ, rất yếu ớt, như thể tiếng vươn mình của chồi cỏ sau cơn mưa. Thoạt đầu cậu nghĩ đến con chuột gian manh nào đó xơi tái quả trứng, đánh một giấc no nê đang trở mình. Nhưng tiếng cựa chỉ thoảng qua và hoàn

toàn khác với tiếng sột soạt của giấy. Cậu hồi hộp mở nắp hũ ra rồi cẩn thận gỡ từng lớp giấy. Quả trứng không hề sây sứt trừ một lỗ thủng nhỏ và chính cái lỗ thủng đó khiến tim cậu nhảy lên. Điều kì diệu đã xảy ra: quả trứng biến thành chú gà con.

Quảng trưa thì chú gà vàng rực đã hiện hình ngay trước mắt cậu, có thể vuốt ve được. Tú Minh cảm động muốn khóc khi chú gà nép mình trong bàn tay che chở của cậu. Ngày ngày cậu kiếm mồi về cho gà và chả mấy chốc nó đã có thể lẻo đẹo theo cậu đi bắt châu chấu.

Qua thu sang đông rồi hết xuân sang hè, chú gà nhép đã lớn vòng lên thành nàng mái nâu óng ả. Vòng cườm ở cổ nó mới sáng làm sao. Hằng ngày nó tha thẩn kiếm mồi quanh khu vườn và thỉnh thoảng ngo ngắc giống lên những tiếng gọi rất lạ.

Và điều kì diệu nữa đã xảy ra: con gà mái của Tú Minh đẻ quả trứng đầu tiên. Tú Minh hả hê ngấm ngấm và không ngớt nghĩ đến những điều tốt đẹp. Sau khi đẻ nốt quả trứng thứ mười hai, con mái nâu đòi ấp. Tú Minh lót cho nó một chiếc ổ đẹp tuyệt trần, có lưới bảo vệ rất cẩn thận. Từ đây trở đi mọi việc xem ra suôn sẻ hơn. Đến kì đến hạn, cả mười hai chú gà con đều sinh nở an toàn. Lần này Tú Minh chỉ có một việc là dựng cho mẹ con mái nâu một nếp nhà xinh xắn và chắc chắn.

Nhiều lúc đứng xem đàn gà chạy nhảy, Tú Minh lại hơi giật mình nhớ đến đoạn cậu nhìn thấy quả trứng lẫn trong đám tre. Chỉ cần cậu thả vào nồi nước, đun lên là mọi phép lạ chấm dứt luôn. Sẽ chẳng bao giờ cậu có cái cảm giác sượng run người khi nhìn thấy lũ gà, hiện thân của những điều ước. Sẽ chẳng có cả cái kết thúc mà dù cậu cam đoan không hề bịa mảy may, lũ bạn cậu vẫn ngo ngắc nhìn nhau: “Chẳng lẽ thằng Minh đã thành nhà văn”. Bởi vì một câu chuyện như thế chỉ có thể được sáng tạo bởi chính cuộc sống.

Nào, để xem mình có bịa tí nào không nhỉ? Bắt đầu từ quả trứng và những điều ước ... Rồi sau đó cuộc sống đã kể tiếp câu chuyện bằng sự kì diệu do chính nó tạo nên, chẳng ai bịa được hay đến vậy.

Cậu hoàn toàn an tâm với những dòng nhật kí.

(Theo Báo Nhân Dân, Số ra thứ Tư, ngày 30 tháng 9 năm 2009)

Câu 1 (0.5 điểm) Xác định ngôi kể của văn bản trên

Câu 2 (0.5 điểm) Trong văn bản, *điều ước* nào *bám riết* theo nhân vật Tú Minh?

Câu 3 (1.0 điểm) Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ so sánh trong câu văn: *Chợt cậu nghe thấy tiếng cựa rất nhỏ, rất yếu ớt, như thể tiếng vươn mình của chồi cỏ sau cơn mưa.*

Câu 4 (1.0 điểm) Tại sao nhân vật Tú Minh *cảm động muốn khóc* khi *chú gà nép mình trong bàn tay che chở của cậu*?

Câu 5 (1.0 điểm) Thông điệp sâu sắc nhất mà em nhận được từ văn bản trên là gì? Vì sao?

PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nhân vật Tú Minh trong truyện Quả trứng vàng của tác giả Tạ Duy Anh ở phần Đọc hiểu.

Câu 2. (4,0 điểm)

Hiện nay, một số học sinh chưa hiểu hết tấm lòng cha mẹ dành cho mình.

Em hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) đề xuất những giải pháp phù hợp để khắc phục tình trạng trên.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Phần	Câu	Hướng dẫn giải
I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)	Câu 1. (0,5 điểm)	Ngôi kể thứ 3
	Câu 2. (0,5 điểm)	Điều ước bám riết theo Tú Minh là: Giá như mây có thể biến thành một quả trứng vàng để tao đem chia cho các bạn nghèo trong lớp.
	Câu 3. (1,0 điểm)	- Biện pháp so sánh: Tiếng cựa của gà so sánh với “tiếng vươn mình của chồi cỏ sau cơn mưa” - Tác dụng: + Giúp câu văn diễn đạt thêm sinh động, hấp dẫn. + Gọi tả âm thanh rất nhỏ, rất yếu ớt một cách sinh động, cụ thể, giúp người đọc dễ hình dung. + Làm nổi bật sự sống đang dần hé mở và báo hiệu điều kỳ diệu sắp xảy ra, khiến câu chuyện trở nên hấp dẫn, cuốn hút hơn.
	Câu 4. (1,0 điểm)	- Tú Minh cảm động muốn khóc vì: Sau bao ngày chờ đợi và hy vọng, điều kỳ diệu đã thực sự xảy ra: từ quả trứng nhỏ bé giờ đây đã nở ra một chú gà con sống động, đáng yêu. Chú gà như hiện thân của những điều ước tốt đẹp, sự kì diệu mà cậu từng ao ước. Đó là giây phút thiêng liêng, xúc động khi điều tưởng như chỉ có trong cổ tích lại xảy ra với chính bản thân cậu, giúp cậu cảm nhận được ý nghĩa của tình yêu thương và những điều tốt đẹp trong cuộc sống.
	Câu 5. (1,0 điểm)	“Hãy biết sống với những ước mơ, điều ước tốt đẹp và gieo niềm tin vào cuộc sống, bởi những điều kỳ diệu có thể đến với người biết ước mơ và chờ đợi.” Vì:

		- Câu chuyện cho thấy nhờ tình yêu thương, lòng nhân hậu và niềm tin vào điều tốt đẹp mà Tú Minh đã nhận được món quà diệu kỳ từ cuộc sống. - Qua đó nhắc nhở chúng ta biết yêu thương, biết sẻ chia và nuôi dưỡng những điều tốt đẹp để làm cho cuộc sống trở nên ý nghĩa và trọn vẹn hơn.
PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)	Câu 1. (2,0 điểm)	1. Mở đoạn Giới thiệu truyện “Quả trứng vàng” của Tạ Duy Anh. Nhân vật Tú Minh là một cậu bé hồn nhiên, giàu tình cảm và biết ước mơ điều tốt đẹp. 2. Thân đoạn - Hoàn cảnh, tính cách của Tú Minh: + Là một cậu bé 12 tuổi, đang nuối tiếc tuổi thơ đang dần qua đi. + Hồn nhiên, trong sáng và rất nhạy cảm với những điều xung quanh. - Tấm lòng nhân hậu và giàu ước mơ: + Khi nhặt được quả trứng, không vội ăn mà cất giữ cẩn thận với mong muốn điều kì diệu xảy ra. + Hằng ngày gửi gắm những điều ước tốt đẹp cho người khác, đặc biệt là ước có quả trứng vàng để chia cho bạn nghèo. - Niềm vui và xúc động khi điều kì diệu đến: + Cảm động muốn khóc khi trứng nở thành gà con. + Chăm sóc, bảo vệ đàn gà bằng cả tình yêu thương. => Tú Minh là biểu tượng cho tuổi thơ hồn nhiên, giàu ước mơ và lòng nhân hậu. - Nghệ thuật: + Ngôi kể thứ ba + Ngôn ngữ giản dị, giàu cảm xúc + Hình ảnh quả trứng giàu tính biểu tượng + ... 3. Kết đoạn: Tổng kết vấn đề nghị luận
	Câu 2. (4,0 điểm)	1. Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận 2. Thân bài

	*Giải thích vấn đề: - Tấm lòng cha mẹ là sự yêu thương vô điều kiện, lo lắng, chăm sóc và hi sinh cho con cái từ miếng ăn, giấc ngủ đến việc học tập, tương lai. - Tuy nhiên, một số học sinh lại vô tâm, thờ ơ, thậm chí có thái độ hỗn hào, coi thường cha mẹ, không thấu hiểu những nhọc nhằn và tình thương của họ. *Hậu quả của việc không hiểu tấm lòng cha mẹ: - Làm tổn thương tình cảm gia đình, ảnh hưởng tới mối quan hệ cha mẹ – con cái. - Khiến bản thân trở nên ích kỷ, vô cảm, khó nhận được sự yêu thương chân thành. - Dẫn đến những hành vi sai lệch, dễ bị tác động tiêu cực từ xã hội. *Đề xuất giải pháp: - Mỗi học sinh cần: + Cần học cách lắng nghe, quan tâm đến cha mẹ nhiều hơn. + Chia sẻ những tâm tư, tình cảm và dành thời gian ở bên gia đình. + Nhận thức được sự hi sinh thầm lặng và tình yêu thương cha mẹ dành cho mình. + Rèn luyện đức tính biết ơn, lễ phép, kính trọng với cha mẹ. - Đối với cha mẹ: + Cha mẹ nên dành thời gian tâm sự, lắng nghe con cái, tạo sự gắn kết và thấu hiểu hai chiều. + Giáo dục con về giá trị của tình cảm gia đình, về lòng biết ơn và cách đáp lại tình thương yêu. HS lấy dẫn chứng minh họa phù hợp 3. Kết bài: Tổng kết vấn đề
--	---